

Här Wagner Merci soen, dass en dëse wichtige Punkt fir eis allegueren, mengen ech, och nach eng Kéier op den Ordre du jour bruecht huet.

Déi Kommissioun ass effektiv säit ganz ville Joren net méi zesummekomm. Grad an dësen Zäite mat rasanten Entwécklungen ass et wichtig, datt déi aktiv ass an datt se sech och de Changement an der Aarbechtswelt a virun allem dem Impakt vun der Klimakris op d'Aarbechtswelt kann unhuelen.

Dowéinst kann ech menger Sensibilité politique nëmme recommandéieren, dass mer dës Motioun och sollen unhuelen. Merci, Här Wagner, dass Der eis allegueren hei nach eng Kéier och rappeliert hutt, wéi wichtig dat ass. An och merci fir déi fructuéis Diskussiounen an der Kommissioun.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Bernard. Den Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Ouni Geheimnis, ouni Surprise, well et och an der Kommissioun jo schon unanime war, wäert et dann och hei unanime och mat de Stëmme vun de Piraten sinn. Ech mengen, wat hei wierklech wichtig erauszesträichen ass, ass, datt d'Aarbechtswelt am permanente Wandel ass, net nëmme wéinst dem Klimawandel. Dat ass sécherlech e groussen Deel, mee et gëtt och aner nei Maladie-professionellen, déi an där Zäit, zënter datt se fir d'lescht zesummekoum an deen Tablo à jour gesat gouf, opkomm sinn.

An et ass einfach e Kampf géint Wandmille fir Aarbechterinnen an Aarbechter, déi mat esou Krankheete befaasst sinn, déi haut net unerkannt sinn, well se eeben net an engem Tablo vun engem Règlement grand-ducal stinn. An dat ass, mengen ech, wa mer elo bal den zéngten Anniversaire vun der leschter Mise à jour feieren, sënnvoll, fir eng Kéier am Fong net nëmmen déi, wat de Klimawandel ugeet, ze kucken, mee wierklech och méi large dann an där Kommissioun eng Kéier ..., datt déi Kommissioun vläicht sech net nëmmen d'Mandat hëlt, Klimawandel, Dérèglement climatique, mee all déi neiaarteg Krankheetsbiller ..., fir eeben esou deene Leit, déi haut e Kampf géint Wandmille hunn, vläicht hire Kampf e bëssen ze erliichten. Well mat der Krankheet si se geplot genuch. Se mussen net och nach administrativ schikanéiert ginn. Dofir ass dat heiten eng gutt Iddi a mir ënnerstëtzen dat.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Clement. Ech gesinn elo keng aner Wuertmeldung méi. Wëllt den Auteur nach zum Schluss eppes soen?

(Négation)

Dat ass net de Fall.

Da ginn ech der Regierung d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

Mme Martine Deprez, Ministre de la Santé et de la Sécurité sociale | Merci, Här President. A merci och dem Deputéierte fir déi Motioun. Ech fannen et ëmmer immens flott, wa mer am Konsens kënnen schaffen.

Jo, déi Kommissioun ass 2013 fir d'lescht genannt ginn. An déi Nominatioun war fir siwe Joer. Dat heescht, eigentlech hätt se missen 2020 nei genannt ginn, fir datt se hir Aarbechten hätt kënnen weiderféieren. 2020, dat war dat Joer, wou dann e bëssen eppes Extraes dobausse geschitt ass. Ech huelen un, datt dat deem zum Opfer gefall ass.

Effektiv ass den Tablo 2016 fir d'lescht adaptéiert ginn. Do sinn ënner anerem Krankheete bäigesat ginn, déi vum Déier op de Mënsch iwwerdrobar sinn. Dat heescht, do ware mer an enger One-Health-Approche ënnerwee, fir datt och déi Leit, déi am Milieu

schaffen, wou et Insekte gëtt, déi Krankheete kënnen iwwerdroen, dat kënnen geltend maachen, fir han-nenno eng Berufskrankheet unerkannt ze kréien.

Wat elo déi hei spezifesch Demande ubelaangt, sou ass et esou, datt mir hei zu Lëtzebuerg eis orientéieren un deem, wat op där däitscher Tabell steet, an oft eis Experten dann e Renvoi dorobber maachen. An do ass kierzlech eng Hautkribsaart an Däitschland unerkannt ginn, déi duerch UV-Strahlung ausgeléist gëtt an déi dann do op d'Lescht bäigesat ginn ass, sou-datt ech denken, datt op d'mannst déi wäert bei den Experte Gehéier fannen. A wann d'Kommissioun genannt ass an d'Aarbechten ugefaangen hunn, dann, denken ech, kommen och nach aner Leit an aner Berufsbiller, déi Krankheete wäerten op den Dësch leeën, déi vläicht eventuell mussen diskutéiert ginn, fir ugeholl ze ginn.

Bref, mir sinn amgang, d'Kommissioun nei ze nennen. Do si Bréiwer ënner anerem eraus. A soubal déi Kommissioun genannt ass, hëlt si hir Aarbecht op. E genauen Timing kann ech leider net ginn, well dat hänkt vun de Partner of, déi hir Membere fir déi Kommissioun eraschécken.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minister.

No deem, wat ech héieren hunn, ginn ech dovunner aus, datt mer dës Motioun à main levée kënnen stëmmen. Ass d'Chamber domat d'accord?

(Assentiment)

Vote sur la motion

Da géing ech déi, déi mat dëser Motioun d'accord sinn, bieden, d'Hand an d'Luucht ze hiewen.

Ass een dergéint?

Enthält ee sech? Dat ass net de Fall.

Dann ass dës Motioun à l'unanimité ugeholl.

3. 8329 – Projet de loi portant modification de la loi du 7 août 2023 sur l'organisation de l'Armée luxembourgeoise

An da komme mer zum zweete Punkt vun eisem Ordre du jour vun haut, an zwar dem Projet de loi 8329 iwwert d'Démobilisationsprimm vun de fräiwëllegen Zaldoten. Ech erënneren drun, datt dëst hei e Riedemodell „avec rapport et sans débat“ ass. D'Riedezäit ass also folgendermoossen opgedeelt: De Rapporteur huet 5 Minutten an d'Regierung 5 Minutten. An d'Wuert huet elo den honorabelen Här Deputéierte Guy Arendt. Här Arendt.

Rapport de la Commission de la Défense

M. Guy Arendt (DP), rapporteur | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, bei dësem Projet de loi handelt et sech ëm e Gesetzesprojet, deen en Oubli an den Dispositiounen zu der Prime de démobilisation, vun där fräiwëlleg Zaldoten ënner bestëmmte Konditiounen kënnen profitéieren, an dat aus dem Gesetz vum 7. August 2023 zu der Organisation vun der Arméi ... An dësen Text soll eeben déi Saach verbesseren.

Am genannte Gesetz vum 7. August 2023 ass d'Dauer vun dem Engagement vu fräiwëllegen Zaldote vu 36 op 48 Méint an d'Luucht gesat ginn. Déi sougenannte „Prime de démobilisation“ ass heirunner ugepasst ginn. Fräiwëlleg Zaldoten nom Akraaftriede vun dësem Gesetz mussen also hir véier Joer Déngscht maachen, fir déi Primm ze kréien.

Allerdéngs war am Gesetz vum 7. August vergiess ginn, datt fräiwëlleg Zaldoten an Zaldotinnen, déi beim Akraaftriede vun dësem Gesetz schon am fräiwëllegen Déngscht waren, hir Prime de démobilisation no 36 Méint Déngscht kréien kënnen, sou wéi dat vun der Gesetzeslag vun dem Gesetz vum 7. August 2023 virgesi war.

De Projet de loi 8329 verbessert also dësen Oubli esouwéi nach e puer aner schrëftlech Feeler, déi awer näischt um Fong vum Projet änneren.

De Staatsrot huet en Avis den 12. November 2024 publizéiert, an deem e säin Accord zum Projet de loi ginn huet.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet hiren Accord och ginn an hirem Avis vum 22. Dezember 2023 mat der Forderung, datt een d'Prime de démobilisation un all Mënsch sollt ausbezuelen, och déi, déi säit dem Gesetz vum August 2023 eventuell de fräiwëllegen Déngscht verlooss hätten. D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet nach drop higewisen, datt een zu de Modifikatiounen, déi vun dësem Gesetz hei virgesi sinn, hätt kënnen consultéiert ginn.

Fir weider Detailler verweisen ech Iech op de schrëftleche Rapport a géif dann den Accord och vun der DP-Fraktioun ginn.

An ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen dem Här Arendt villmools Merci fir säi schrëftlechen a fir säi mündlechen Rapport.

An d'Wuert hätt, wa se et elo géing wëllen, d'Regierung.

Prise de position du Gouvernement

Mme Yuriko Backes, Ministre de la Défense | Merci. Ech mengen, den honorabelen Deputéierten Här Arendt huet dat ganz gutt erkläert. Hei missten e puer Verbesserung gemaach gi par rapport zum Gesetz vum August 2023. Den Haaptproblem ass hei effektiv d'Prime de démobilisation. An ech wär ganz frou, op d'Zoustëmmung vun der Chamber kënnen ze zielen, fir dass mer déi Feeler kënnen verbesseren.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minister. Domat wär dann d'Diskussioun zu dësem Projet ofgeschloss.

Mir géingen direkt zum Vott vun dësem Projet kommen. Ech géing Iech bieden, nach eng Kéier alleguer ze checken, ob Der och ageloggst sidd.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8329 et dispense du second vote constitutionnel

Wann dat de Fall ass, da maachen ech de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. Voilà, an de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 60 Jo-Stëmmen, also keng Nee-Stëmm, keng Abstentiuon. Dëse Projet de loi ass also eestëmmeg ugeholl ginn.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Maurice Bauer (par Mme Diane Adehm), Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Mme Françoise Kemp (par M. Paul Galles), MM. Marc Lies (par Mme Stéphanie Weydert), Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet (par Mme Octavie Modert) ;

Mme Barbara Agostino (par M. Gusty Graas), MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering (par M. Fernand Etgen), Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. André Bauler) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten (par M. Ben Polidori), Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy (par M. Fred Keup), Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig (par Mme Alexandra Schoos) ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

4. Débat d'orientation sur la stratégie industrielle de défense européenne et le programme pour l'industrie de la défense de la Sous-Commission des Affaires européennes de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, du Commerce extérieur et à la Grande Région

An da komme mer zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour, an zwar enger Orientéierungsdebatt iwwert d'europäesch Industriestrategie fir de Verdeedungsberäich esouwéi iwwert de Programm vun der Verdeedungsindustrie. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht an deemno follgendermoossen opgedeelt: De Rapporteur huet 30 Minuten, d'CSV 15,5, d'DP 12, d'LSAP 11, d'ADR 7,5, déi gréng, d'Piraten an déi Lénk jee weils 7 Minuten. D'Regierung huet 30 Minuten. Et hu sech schon ageschriwwen: den Här Alex Donnersbach, den Här Guy Arendt, d'Madamm Liz Braz, den Här Tom Weidig, den Här Meris Sehovic an den Här Sven Clement. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun der Sous-Commission des Affaires européennes de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, du Commerce extérieur et à la Grande Région, déi des Orientéierungsdebatt ugefrot huet, an zwar den honorabelen Här Gusty Graas. Här Graas, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Sous-Commission des Affaires européennes de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, du Commerce extérieur et à la Grande Région

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Merci, Här President. Haut ass u sech eng Première hei an der Chamber. Et ass nämlech deen éischte Rapport vun der Souskommissioun, déi sech mat den Affaires européennes jo auserneesetzt. Déi Souskommissioun ass op Basis vum Artikel 25 Paragraf 2 vun eisem Reglement geschafe ginn. Si setzt sech aus siwe Membereen zesummen, an zwar ganz paritéitesch, wéi dat sech gehéiert. Dat ass ee pro Fraktioun respektiv ee pro Sensibilité politique.

De 15. Abrëll 2024 hate mer déi éischt Sitzung. Entre-temps hate mer schon aacht Sitzungen. Déi Kommissioun huet u sech als Zil, sech nach kënnen,

wéi gesot, méi intensiv mat europäeschen Dossieren auserneesetzen. An déi, déi schon e bësse méi laang hei an der Chamber sinn, déi wëssen, wéi wichteg d'europäesch Politick ginn ass. An dowéinst ass et och guut, datt mer esou eng Kommissioun elo hunn.

Wéi mir deen éischte Rapport, dee mir elo haut hei virleeën, guttgeheescht hunn, war eis am Fong geholl an deem Sënn net esou bewosst, datt e wierklech géing un immenser Aktualitéit gewannen, well de Rapport u sech datéiert scho vum 31. Januar 2025. An zwar, wéi gesot, geet et ëm eng „Stratégie industrielle européenne de la défense et le programme pour l'industrie de la défense“. An dat ass am Fong geholl e prioritären Dossier, dee mer esou gesinn hunn, aus enger Lëscht, déi de 5. März 2024 vun der EU-Kommissioun fixéiert gouf.

Ech weess net, wéi dat Pult hei an d'Luucht geet, mee bon.

(Interruption par M. Claude Haagen)

Här Haagen, Dir sidd jo Spezialist an deene Saachen. Majo, Dir hätt och kënnen Hëllef kommen. Bon.

(Hilarité)

M. Claude Wiseler, Président | Komme mer erëm zum Sujet.

M. Gusty Graas (DP), rapporteur | Déi russesch Invasioun vum 24. Februar 2022 huet natierlech hei an Europa – net nëmme an Europa natierlech – ganz viles bewierkt. Eppes ass kloer: Mir sinn eis méi wéi jee bewosst, datt en durabele Fridde näischt Dauerhaftes ass. An och wann dese Krich zwar déi gréisste Gefor fir den europäesche Kontinent duerstellt, sou gëtt et awer och nach eng Rei aner Konflikter, déi een net kann ënnerschätzen.

Gläichzäiteg muss d'Europäesch Unioun och feststellen, datt et ëmmer méi och hybrid Menacé gëtt. Ech denken zum Beispill hei u Cyber- oder Sabotage-attacken. Donieft hëlt awer och d'Amëschung vun auslännesche Muechten ëmmer méi zou, wat den Ofplaf an Europa an eenzele Länner ubelaangt. An ech denken do virun allem awer och u Walen. Rezent Beispiller sinn zum Beispill Georgien oder Moldawien.

Leider sinn dann awer och traditionell Allianze méi fragill ginn. Do denkt een natierlech an éischter Linn ganz kloer u d'Allianz zwëschen Europa an den USA. An ech mengen, spéitstens mam Retour vum Donald Trump um Stull vum US-President mierke mer dat jo all Dag méi. An et muss een dat leider ganz kloer hei soen: Mir kënnen eis als Europa net méi esou op d'USA als Alliiéierte verlossen, wéi dat an all deene Joerzëngten de Fall war. Ech mengen, besonnesch mir Lëtzebuurger bedauern dat ëmsou méi, well mer dach eng historesch Vergaangenheet mat Amerika hunn, déi awer hiresgläichen dorëmmer sicht.

Dat ass eng bedauernswäert Situatioun. An et spiert ee ganz guut, datt déi nei Trump-Administratioun net onbedéngt drop aus ass, d'Interesse vun Europa ze verrieden. Et gëtt och genuch Signaler aus Amerika, déi drop hiweisen: „Europa, Dir musst Iech méi ëm Är eege Sécherheet bekëmmere.“ Ech erënneren och hei zum Beispill u déi – jo, et kann ee scho bal soen – ominéis Ried vum US-Vizepräsident Vance de 14. Februar zu München, wou en am Fong Europa wollt eng ganz Rei Lektionen erdeelen. Ech mengen awer – wann et mer erlaabt ass, datt hei ze soen – behaupten ze kënnen, datt den Här Vance net onbedéngt déi Persoun ass, déi eis muss grouss Lektionen hei ginn.

Da stellt een natierlech och eng geopolitesch Reorientatioun vun Amerika fest, an zwar méi a Richtung Indopazifik. Et sinn och eng Rei strateegesch

Konkurrenzen vun Europa, an do denkt een natierlech och an éischter Linn u China, déi an der leschter Zäit massiv oprüsten. Jiddefalls bréngen déi geopolitesch Ännerungen ouni Zweifel e gewëssene Paradigme-wissel mat sech.

Bis elo ass et eis jiddefalls an Europa nach net richteg gelongen, en EU-Marché-intérieur fir d'Defense ze schafen. Mee déi Problemer gi vill méi laang zrëck. Déi ginn am Fong geholl zrëck op d'Enn vum Kale Krich. Et stellt sech natierlech an deem Kontext awer och d'Fro, ob déi europäesch Industrie och staark genuch ass, fir am Fong geholl deenen neien Demanden, deenen neie Besoine Rechnung ze droen. Dat ass de Moment mat Sécherheet leider net de Fall. D'Produktiounskapacités an deem Beräich, déi reduzéiere sech jiddefalls de Moment éischter op Friddenszäiten. Mee mat der russescher Invasioun si mer, wéi gesot, an engem ganz aneren Szenario. An et spiert een eeben, wéi gesot, datt mer an Europa net an der der Lag sinn, genuch Waffen hierzustellen.

Déi industriell an technologesch Basis vun der europäescher Verdeedung, op Franséisch BITDE ofgekierzt, déi weist ouni Zweifel eng Rei Lacunen op. Et ass also dofir wichteg, datt mer eng gesamteuropäesch Verdeedungsstrategie opstellen, wa mir als Europäer net wëllen ze vill ofhängeg sinn och nach vun Drëttlänner, well soss kommen automatesch ganz kloer nei Risiken op eis duer.

Well de Moment ass et esou, datt déi europäesch Armée sech nach vill ze vill musse mat Material approvisionéieren, dat net aus Europa kënn. D'EU-Kommissioun ass sech däers awer ganz kloer bewosst. A grad an engem Moment, wou och d'Ukrain massiv Ënnerstützung brauch, musse seriö Efforte gemaach ginn. Ech erënneren hei u de Conseil européen vum 14. a 15. Dezember 2023. Deemools ass scho festgehalen ginn: „L'Union doit assumer une plus grande responsabilité en ce qui concerne sa propre sécurité et sa propre défense, suivre une ligne d'action stratégique et renforcer sa capacité à agir de manière autonome.“

Erlaabt mer vläicht an deem Kontext awer, eng kleng Klammer opzemaachen, och wann et eng Widerhuelung ass. Mee ech muss ëmmer erëm op d'Münchener Ofkommen vum 1938 hiweisen. Do ass nämlech dem Hitler versprach ginn, e kéint dann d'Sudetenland vun der Tschechoslowakei annekéieren. An den Chamberlain an den Daladier waren der Meinung: „Voilà, elo hu mer dee roueggestallt. Da kann näischt méi passéieren.“ D'Konsequenze kenne mer alleguer.

An iergendwéi kann een eng gewësse Parallel zu der Zäit vun haut zéien. A kee gerengere wéi de fréiere President vun der Ukrain, de Wiktor Juschtschenko, huet elo kierlech an engem „Wort“-Interview och genau déi selwecht Analys gemaach a gesot: „Voilà, mir mussen oppassen, well dem Putin ass net ze trauen.“ An dat ass och mat Sécherheet de Fall.

Wa mer dann dem Mario Draghi säi Bericht iwwert d'EU-Kompetitivitéit huelen, dee sech och ganz intensiv mat där Situatioun auserneegesat huet: Dee seet zum Beispill, datt zwëschen Juni 2022 a Juni 2023 78 % vun den Akeef an der Defense bei Net-EU-Länner gemaach goufen. Zum Beispill d'Uschafe vun eelef verschidde gepanzerte Gefierer an der EU géing ongeféier tëschent 2,2 an 2,75 Milliarde kaschten. Wann nëmme dräi verschidde Modeller hiergestallt gi wieren, seet den Här Draghi, da kéint een zwëschen 1,6 an 2 Milliarden aspueren. Ech mengen, et ass awer e guut Beispill, wat beweist, wéi wichteg et ass, datt mer vill méi musse gemeinsam agéieren op deem Niveau an Europa.